

FUNKCIONĀLI NEATKARĪGAS UN AUTONOMAS FIU PAŠNOVĒRTĒJUMA PĀRBAUDES PUNKTU SARAKSTS

Egmont FIU izcilības un līderības centra (ECOFEL) publikācija

2018. gada oktobris

FUNKCIONĀLI NEATKARĪGAS UN AUTONOMAS FIU PAŠNOVĒRTĒJUMA PĀRBAUDES PUNKTU SARAKSTS

Zemāk norādītais pārbaudes punktu saraksts var būt noderīgs finanšu izlūkošanas vienībām (FIU), izvērtējot savu funkcionālās neatkarības un autonomijas līmeni. Ņemot vērā zemāk norādīto novērtējuma skalu, FIU jāsniedz savs vērtējums par to, vai katra no minētajām prasībām ir izpildīta un ieviesta attiecīgajā FIU. Pēc tam tiek noteikts vērtējuma rezultāts. Pamatojoties uz iegūto rezultātu, tiek sniegts vispārīgs funkcionālās neatkarības un autonomijas novērtējums (skatīt novērtējuma skalu dokumenta beigās).

Novērtējuma skala:

Prasības nav izpildītas (Pastāv ļoti būtiski trūkumi)	Minimāls prasību izpildes līmenis (Pastāv būtiski trūkumi)	Daļēja prasību izpilde (Pastāv mēreni trūkumi)	Augsts prasību izpildes līmenis (Pastāv nelieli trūkumi)	Prasības ir pilnībā izpildītas (Trūkumi nav konstatēti)
1 ■	2 ■	3 ■	4 ■	5 ■

PRASĪBAS (Skatīt 6. nodaļu, kurā ietverts katra kritērija apraksts)	VĒRTĒJUMS
<i>Pārvaldība un organizatoriskā struktūra</i>	
FIU ir jābūt pilnvarotai un rīcībspējīgai brīvi pildīt tai uzticētos uzdevumus, tostarp pieņemt autonomu lēmumu analizēt, pieprasīt un/vai izplatīt īpašu informāciju.	
Ja FIU ir iekļauta kādas citas iestādes struktūrā, tad FIU galvenajām funkcijām ir jābūt nošķirtām no pamatiestādes funkcijām.*	
FIU tiek piemērota funkcionāla aizsardzība, kas pasargā to no atbildības.	
HoFIU nosaka augstākā līmeņa vadības un darbinieku darba profilu.	
<i>Budžets un resursi</i>	
FIU jābūt nodrošinātai ar atbilstošiem finanšu, cilvēku un tehniskajiem resursiem tādā veidā, lai tiktu nodrošināta vienības autonomija un neatkarība, un tā varētu efektīvi pildīt savas pilnvaras.	
FIU ir jābūt iespējai atsevišķos gadījumos vai regulāri iegūt un izmantot savu funkciju pildīšanai nepieciešamos resursus, un tam jānotiek bez jebkādas nepamatotas politisko aprindu, valdības vai nozares ietekmes vai iejaukšanās, kas citādi varētu kompromitēt dienesta darbības neatkarību.*	

* Prasības, kas izklāstītas FATF 29. rekomendācijā.

FIU ir tiesības lemt par braucienu laiku un galamērķi, pamatojoties uz operatīvajām vajadzībām.	
<i>FIU augstākā līmeņa vadības un darbinieku iecelšana amatā un atbrīvošana no amata</i>	
FIU vadītāja (HoFIU) iecelšanas process ir politiski neitrāls, savlaicīgs un uz rezultātiem balstīts.	
HoFIU atbrīvošanas no amata pamatā ir pienākumu neapmierinoša pildīšana vai pilnvaru pārkāpums, kas būtu rūpīgi jāapraksta un jādokumentē.	
HoFIU ir tiesības pieņemt darbā augstākā līmeņa vadību un darbiniekus, ņemot vērā profesionālās kvalifikācijas prasības.	
Uz FIU personālu netiek attiecināti pienākumi, kas neietilpst FIU piešķirtajās pilnvarās.	
<i>Informācijas aizsardzība</i>	
FIU ir jāspēj nodrošināt tās rīcībā esošo datu aizsardzība un finanšu izlūkošanas informācijas un citas informācijas, ko tā iegūst, aizsardzība.	
<i>Informācijas apmaiņa</i>	
FIU ir tiesīga vienoties vai patstāvīgi sazināties ar citām valsts kompetentajām iestādēm vai ārvalstu partneriem, risinot jautājumu par informācijas apmaiņu.*	
<i>Atbildība, godprātība, pārredzamība un līderība</i>	
FIU ir atbildīga par savu rīcību.	
FIU nodrošina darbinieku un vadības godprātību.	
FIU nodrošina finansējuma un pārvaldības pārredzamību.	
FIU demonstrē līderību attiecībā uz FIU funkcionālās neatkarības un autonomijas	
KOPĀ	

Funkcionālās neatkarības un autonomijas novērtējums skala

Novērtējums	Punktu skaits
Ļoti zems funkcionālās neatkarības un autonomijas novērtējuma līmenis	17-33
Zems funkcionālās neatkarības un autonomijas novērtējuma līmenis	34-50
Vidējs funkcionālās neatkarības un autonomijas novērtējuma līmenis	51-67
Augsts funkcionālās neatkarības un autonomijas novērtējuma līmenis	68-84
Ļoti augsts funkcionālās neatkarības un autonomijas novērtējuma līmenis	85

* Prasības, kas izklāstītas FATF 29. rekomendācijā.